

● DEN USYNLIGE SMERTE

Vulvodyni er smerter i vulva, altså omkring indgangen til skeden. Der findes to former for vulvodyni: Den provokerede, hvor smerterne kommer ved berøring og den uprovokerede, hvor smerten er konstant. Man kender endnu ikke årsagen til, hvorfor nogle kvinder får den invaliderende sygdom.

17

pct. af de danske kvinder lider af vulvodyni. Da sygdommen er så tabubelagt, er tallet svært at fastslå. Men tal overført fra udlandet peger altså på mindst 17 pct., siger eksperter.

SEX VAR ET SMERTE

Op mod 65.000 danske kvinder lider af en underlivssygdom, der får sex til at gøre vanvittigt ondt. Janaki levede med sygdommen i næsten 20 år

Det gjorde ondt hver gang. Ikke bare lidt ondt, men som at få stukket en kniv op i underlivet. En skærende, stikkende, svidende og insisterende smerte hver eneste gang, hun havde sex.

Hun fortalte det aldrig til nogen. For hun troede, det bare var sådan, det skulle være.

- Jeg fandt i stedet på undskyldninger for ikke at gå i seng med min kæreste. At jeg havde ondt i hovedet eller i maven eller var træt. Jeg havde bare ikke lyst, fordi det var så ubehageligt. Jeg var ikke så oplyst på det seksuelle område, så jeg troede bare, at sex skulle gøre ondt.

Janaki Lund Jensen var 20 år, da hun fik sin første kæreste og kastede sig ud i det, hun forestillede sig skulle være et dejligt og nydelsesfuldt sexliv. Men som blev alt andet end det.

Op mod 65.000 danske kvinder anslås at lide af den smertefulde underlivssygdom vulvodyni. En sygdom, der giver skærende smerter i de ydre kønsorganer omkring skeden. Og som i værste tilfælde kan gøre det umuligt at have sex og gøre helt basale ting som at cykle eller at sidde ned til et smertehelvede. For nogle opstår smerterne ved berøring, for andre er tilstanden kronisk.

Janaki Lund Jensen tog med årene mod til sig og gik til lægen. Hun fortalte, at det sved, brændte og stak, hver gang hun gik i seng med sin kæreste, og lægen konstaterede, at hun havde svamp.

Behandlingen mod svamp virkede ikke. Adskillige gange gik hun til lægen for at få et svar på, hvad der var galt, men hver gang fik hun at vide, at hun ikke fejlede noget.

- Til sidst tænkte jeg, at det måske bare var mig, der var sart, siger hun.

Smerterne fortsatte

Men da forholdet til kæresten endte, og smerterne i underlivet fortsatte, vidste hun, at noget var galt. Hun fik en henvisning til en gynækolog, men heller ikke her lykkedes det at finde ud af, hvorfor hun havde så ondt.

Først da hun en dag samlede en avis op i toget, gik det op for hende, at det var sygdommen vulvodyni, der var skyld i alle de smerter, ingen havde kunnet sætte en diagnose på. Det var første gang, hun så sine symptomer på skrift.

- Jeg tog avisen med op til lægen og sagde, at jeg var helt sikker på, at det var det, jeg fejlede. Hun sendte mig videre til en gynækolog, og så kom der endelig skub i tingene, siger hun.

Som 38-årig kom Janaki Lund Jensen i behandling for sygdommen på Holbæk Sygehus. I dag har smerten stort set forladt hendes underliv. Men den har ikke helt forladt hovedet.

Forsvinder aldrig helt

- Det er ligesom at få amputeret et ben. Når man har gået med en smerte i så mange år, forsvinder den aldrig helt. Jeg kan have et ganske almindeligt sexliv i dag, men jeg kan godt ligge og tænke på, om det nu pludselig kommer til at gøre ondt. Om smerten kommer tilbage. Jeg kan have svært ved at give mig helt hen, fordi jeg fokuserer på at føle efter smerte i stedet for nydelse, siger hun.

” Jeg kan have et ganske almindeligt sexliv i dag, men jeg kan godt ligge og tænke på, om det nu pludselig kommer til at gøre ondt

Janaki Lund Jensen, 45 år.

Janaki Lund Jensen er uddannet sexolog, og for to år siden udgav hun bogen 'Vulvodyni - den tabubelagte smerte'. I bogen kan man læse en række interview med kvinder, der alle lider af sygdommen. Og som alle har haft svært ved at få stillet en diagnose.

- Sygdommen er svær at forstå for andre, fordi der intet er at se. Samtidig er det enormt tabubelagt at have svie, stikken og brænden i underlivet, så det er noget, de fleste holder for sig selv. Men for dem, der har sygdommen i så svær grad, at de hverken kan cykle eller sidde ned uden at have smerter, er det jo uudholdeligt. Jeg fornemmede, at der var et behov for en bog om sygdommen, og jeg håber, den kan hjælpe andre kvinder med at fastholde, at de skal i behandling så hurtigt som muligt, siger hun.

CHARLOTTE NIELSEN

Journalist, cnie@bt.dk

Janaki Lund Jensen var 20 år, da hun fik sin første kæreste og forestillede sig et dejligt sexliv. Men det sådan blev det ikke. Det viste sig langt senere, at hun led af den smertefulde underlivssygdom vulvodyni.
Foto: Jonas Skovbjerg Fogh

VENTETID: VEJEN TIL BEHANDLING ER LANG

Kvinder, der lider af vulvodyni, må vente i op mod fem år på behandling. Men det er ikke altid, behandlingen virker.

Vulvodyni er en underdiagnosticeret sygdom, og mange kvinder bliver i årevis spist af med behandling mod svamp, mener gynækolog Christine Felding.

- Det er et forfærdeligt klientel, fordi de har så ondt, og fordi de er så svære at hjælpe. Man kan intet se, og det er svært at behandle noget, man ikke kan se. Men kører man til gengæld en vatpind på indersiden af skamlæben, ryger de næsten helt op i loftet af smerter, siger Christine Felding, der behandler kvinderne med lokalbedøvende creme eller antide-

● KAN MAN BLIVE RASK?

Man kan behandle vulvodyni med bl.a. lokaltbedøvende smertestillende, botox eller operation. Der er dog ingen garanti for, at behandling kan fjerne smerterne. 50 pct. får det bedre efter en vaginal fødsel, mens 6-7 pct. får det bedre, når de stopper med p-piller.

HELVEDE

pressive midler, der virker på nervesmerter. På Holbæk Sygehus findes en af landets meget få klinikker, hvor man behandler for vulvodyni. Her er metoderne fysioterapi, botox eller operation. Men ventetiden er fem år, fortæller overlæge Knud Damsgaard Nielsen, der er landets førende ekspert i vulvodyni. - De, der kommer til mig, har været alle andre steder uden at blive helbredt. Flere er blevet forladt af deres mænd, fordi de ikke kun-

ne have sex. Desværre er det jo heller ikke alle, vi kan helbrede her, siger Knud Damsgaard Nielsen, der mener, at sygdommen er underprioriteret. - Der burde være garanti for mere hjælp. Disse kvinder går alene med det og får ikke tilstrækkelig med hjælp. Selv deres sundhedsforsikring afviser dem. Har du ondt i et knæ, er der behandlingsgaranti. Har du ondt i vulva, er der ingen hjælp at hente, siger han.

3 SPIL

Anmelder: mutanten.dk

FINAL FANTASY REMASTERED

Maskiner: PS3
Genre: RPG

Igen, igen kommer en gammel kending i et remake, og selvom rigtig mange er ved at være trætte af det, giver det de kendte spilserier mulighed for at vise deres bedste sider til nye publikummer. Her er det tilmed to spil fra Final Fantasy-universet, man får i en samlet pakke. Der er ingen tvivl om, at fans af denne japanske rollespilserie får enorm valuta for pengene, men det er en speciel genre, som har det svært i disse år.

LAYTON VS PHOENIX WRIGHT

Maskiner: 3DS
Genre: Adventure for voksne

Vi havde længe set frem til, at de to store personligheder indenfor detektivspil, Professor Layton og den kvikke advokat Phoenix Wright skulle tørne sammen i dette spil. Selvom ideen måske viser sig at fungere bedre på papiret end i virkeligheden, er der alligevel mange timers udfordringer. Ideen er, at man skal løse en masse gåder og puzzles for at komme spillets mysterium nærmere, samtidig med at man kan bruge retssalen til f.eks. at afhøre vidner.

ORB CONTROLLER OPLADER

Maskiner: PS4
Genre: Tilbehør

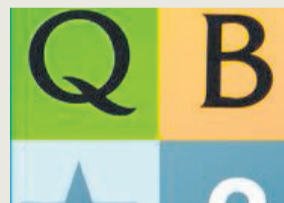

Efterhånden begynder diverse tilbehør også at finde plads på butikshylderne til PS4. En af de ting, man ofte har brug for, er en oplader til sine PS4-controllere, for det kan tit være irriterende at have dem hængende i maskinen. Orb kommer derfor her med en lille handy oplader, der hurtigt og effektivt kan lade to controllere op samtidig. Når prisen samtidig er holdt nede på 149 kr., er det en investering, man ikke skal tænke længe over.

APP-TEST

APP NYT dk

QUIZ BATTLE 2
Gratis til iOS og Android

Hver fjerde dansker hoppe med på den første Quiz Battle-bølge og kan nu genoptage dysten på paratviden i Quiz Battle 2. Blandt nyhederne er en personlig statistik, der gør det muligt for spilleren at se, præcis hvordan han eller hun klarer sig inden for de seks spørgsmåls-kategorier.

FIFA 14
Gratis til iOS og Android

Rigtige spillere. Rigtige hold. Rigtige ligaer. Velkommen til det mest autentiske fodboldspil på din smartphone. Føl spændingen ved hver en tackling og hver en aflevering med den nye touch kontrol. Med mere end 600 licenserede hold i 33 ligaer og over 16.000 spillere.

STAR WARS: ASSAULT TEAM
Gratis til iOS og Android

Her skal du samle det stærkeste hold af dine yndlings Star Wars-helte og kæmpe mod fjender og andre aktører på tværs af galaksen. Tag med på episke missioner, flygt fra fjendtlige skibe, find Wookiens modstander, overlev bagholdsangreb på gaderne i Mos Espa og meget mere.